

HOTĂRÂRE

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii

18 ianuarie 2019

mun. Chișinău

nr. 6/1

în componența:

Președintele ședinței:

Nadejda Toma

Membrii Colegiului disciplinar:

Elena Cobzac

Anatolie Minciuna

Igor Mînăscurtă

Aliona Miron

Stela Botnaru

Veronica Mocanu

Angela Otean

Interpret

Sergiu Danilescu

examinând în ședință publică, cauza disciplinară intentată în baza sesizării depuse de cet. Shynkaruk Vasil, cu privire la acțiunile judecătorului Țurcan Lilia de la Judecătoria Edineț (sediul Dondușeni),

CONSTATĂ:

Conținutul sesizării

1. La 04 septembrie 2018, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit o sesizare din numele cet. Shynkaruk Vasil, prin care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Edineț, Țurcan Lilia, pentru acțiunile presupuse a constitui temeieri de abateri disciplinare.

2. La 11 septembrie 2018, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii, redirecționată de la Procuratura Anticorupție, a parvenit o sesizare analogică din numele lui Shynkaruk Vasil, prin care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a aceluiași judecător al Judecătoriei Edineț, Țurcan Lilia, pentru acțiunile presupuse a constitui temeieri de abateri disciplinare.

3. Prin încheierea din 14 septembrie 2018, sesizările nr. 896s-1155 p/m și nr. 917s-1181 p/m, au fost conexate într-o singură procedură.

4. La 20 septembrie 2018, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii, redirecționată de la Serviciul de Informații și Securitate, a mai parvenit o sesizare analogică din numele lui Shynkaruk Vasil, prin care se solicită atragerea la răspundere disciplinară a aceluiași judecător al Judecătoriei Edineț, Țurcan Lilia, pentru acțiunile presupuse a constitui temeieri de abateri disciplinare.

5. Prin încheierea din 26 septembrie 2018 sesizările nr. 896s-1155 p/m, nr. 917s-1181 p/m (*conexate anterior prin încheierea din 14 septembrie 2018*) au fost conexate cu sesizarea nr. 954s-1231 p/m într-o singură procedură, astfel toate trei sesizări adresate în diferite instituții, datorită caracterului lor identic, au fost examinate în comun.

6. În motivarea sesizării se indică că, la 07 noiembrie 2017, judecătorul Judecătoria Edineț, Țurcan Lilia a adoptat o hotărâre ilegală pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andriaș Nicolai și alții împotriva SRL „Drebozaci”, dispunând rezilierea contractelor de arendă încheiate cu 287 persoane, cu restituirea terenurilor agricole și încasarea sumei de 3 509 686,00 lei.

Consideră petiționarul, că dosarul nr. 13-2-1908-24082016 nu a fost repartizat aleatoriu judecătorului Țurcan Lilia, iar acțiunile de repartizare a dosarului confirmă interesul sporit al judecătorului vizat la examinarea acestui caz, or, în Judecătoria Edineț sunt 4 sedii, iar dosarul a fost repartizat în sediul Dondușeni, în care, la ziua respectivă activa doar judecătorul Țurcan Lilia.

Judecătorul Țurcan Lilia, la ieșirea din camera de deliberare, a pronunțat încheieri cu privire la admiterea renunțului la acțiune a unor reclamânți, scoaterea de pe rol a cererilor persoanelor decedate și care nu s-au prezentat la ședințe și hotărârea cu privire la admiterea acțiunii.

Invocă faptul că, instanța nu a examinat toate cererile și demersurile și fără a dispune examinarea cauzei în fond a emis hotărârea din 07 noiembrie 2017, ședința de judecată durând doar 3 minute. Procesul-verbal cu privire la examinarea cauzei în fond a fost falsificat.

Prin încheierea din 18 iulie 2017, judecătorul Țurcan Lilia a constatat că litigiul la cererea de chemare în judecată înaintată de Andriaș Nicolai și alții împotriva SRL „Drebozaci” se supune în mod obligatoriu procedurii de mediere.

Menționează că, contrar prevederilor art. 182/5 alin. (2) Cod de procedură civilă, judecătorul Țurcan Lilia a continuat examinarea cauzei, fără procedura amiabilă, fără adoptarea vreunei încheieri de încetare a medierii și fără transmiterea dosarului pentru repartizare aleatorie altui judecător.

A invocat, că judecătorul Țurcan Lilia a admis și alte încălcări, astfel, la materialele dosarului nu sunt anexate copiile contractelor de arendă, nu a fost achitată taxa de stat de către fiecare reclamant, fără dispoziții de scutire de la achitarea taxei de stat.

În sesizările adresate Procuraturii Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate și readresate pentru examinare Consiliului Superior al Magistraturii se descriu aceleași fapte, dar cu solicitarea de atragere la răspundere penală a judecătorului Țurcan Lilia pentru acțiunile ilegale care formează componenta mai multor infracțiuni.

Se specifică suplimentar că în anul 2011, compania „Chimagromarketing” SRL a procurat cota-parte din capitalul social al SRL „Drebozaci”, devenind unic fondator.

La momentul procurării cotei-părți, SRL „Drebozaci” avea încheiate

contracte de arendă cu majoritatea proprietarilor cotelor de teren, pe un termen de 10 ani.

La începutul anului 2015, un grup de persoane influente din r-nul Briceni în frunte cu primarul s. Drepcăuți, Ioxa Ghenadie au cerut de la SRL „Drebozaci” și „Chimagromarketing” SRL cedarea unei părți din terenuri.

Dat fiind că cerința a fost respinsă, au început mai multe acțiuni de intimidări, cereri de chemare în judecată, pornirea unui proces de insolvabilitate.

Consideră că în acest proces sunt implicate mai multe persoane, inclusiv judecători, procurori etc.

Solicită atragerea judecătorului Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni), Țurcan Lilia, la răspundere disciplinară.

Constatările Inspecției judiciare

7. Prin decizia nr. 896 s - 1155 p/m, nr. 917 s - 1181 p/m, nr. 954 s - 1231 p/m din 18 octombrie 2018, Inspecția judiciară a respins sesizările declarate de petiționarul Shynkaruk Vasil, ca neîntemeiate.

Sesizările au fost examinate sub aspect de existență sau inexistență a temeiurilor de abateri disciplinare, deoarece Consiliul Superior al Magistraturii nu are competențe de intentare a dosarelor penale, iar procedura de atragere la răspundere penală a judecătorilor este una distinctă.

Inspecția judiciară a reținut faptul că temeiurile invocate ca abateri disciplinare au fost expuse și ca argumente în cererea de apel, argumente care au fost analizate și apreciate la judecarea cauzei în ordine de apel cu adoptarea soluției de respingere a apelului și menținerii hotărârii primei instanțe.

În opinia Inspecției judiciare, circumstanțele descrise denotă caracterul nefondat și declarativ al sesizărilor, autorul acestora în mod subiectiv invocând temeiurile de abateri disciplinare.

Constatările Completului de examinare a contestațiilor

8. Prin hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr. 366/12 din 13 decembrie 2018, contestația petiționarului a fost admisă cu transmiterea spre examinare Plenului Colegiului Disciplinar a cauzei disciplinare cu privire la acțiunile judecătorului Țurcan Lilia de la Judecătoria Edineț, în temeiul art. 4 alin. (1) lit. i), p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014.

Poziția judecătorului vizat în sesizările depuse

9. Judecătorul Țurcan Lilia, fiind prezentă în ședința Plenului a menționat faptul că, la 24 august 2016 în Judecătoria Briceni a fost înregistrată cererea de chemare în judecată înaintată de cet. Andriaș Nicolai și alte persoane împotriva SRL „Drebozaci” cu privire la rezilierea contractelor de arendă și încasarea plăților de arendă.

În rezultatul examinării mai multor cereri de recuzare și abțineri admise, ținând cont de complexitatea cauzei, prin încheierea din 17 iulie 2017 s-a dispus

repartizarea repetată a dosarului unui alt judecător din Judecătoria Edineț.

Prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor cauza a fost repartizată judecătorului Țurcan Lilia.

Prin încheierea din 18 iulie 2017, s-a acceptat în procedură cererea de chemare în judecată, fiind examinată cauza în mai multe ședințe.

La ședința din 07 noiembrie 2017 au fost audiate părțile, cercetate materialele, finisată faza dezbaterilor judiciare și s-a pronunțat dispozitivul hotărârii. La fel, au fost adoptate două încheieri de admitere a renunțării la acțiune a unora din reclamanți și de scoatere a cererilor de pe rol.

Invocările din sesizare le consideră vădit neîntemeiate, repartizarea aleatorie repetată a dosarului a avut loc la sediul central, fără implicare exterioară.

Mai menționează, că fiind examinată cauza în ordine de apel, s-a menținut hotărârea instanței de fond.

Constatările Plenului Colegiului disciplinar

10. Potrivit art. II din Legea nr. 136 din 19 iulie 2018 (în vigoare 14.10.2018), privind modificarea Legii nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor - sesizările cu privire la abaterile disciplinare depuse la Consiliul Superior al Magistraturii până la intrarea în vigoare a prezentei legi, precum și contestațiile aflate în procedura Completelor de admisibilitate și cele ale Colegiului disciplinar vor fi examinate conform procedurilor existente până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 34 alin. (5) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, prevede că, procedura disciplinară se examinează doar în limitele hotărârii de admisibilitate adoptate în condițiile art. 28.

În temeiul art. 4 alin. (1) lit. i), p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, reținut de Completul de examinare a contestațiilor, constituie abatere disciplinară încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de îndeplinire a justiției și alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

Examinând materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor invocate în sesizare, Plenul Colegiului disciplinar ajunge la concluzia de a înceta procedura disciplinară inițiată în privința judecătorului Țurcan Lilia, din considerentele ce urmează a fi descrise.

Drept temei de abateri disciplinare, autorul sesizării invocă încălcarea modalității de repartizare aleatorie a dosarului; instanța nu a examinat toate cererile și demersurile; nu s-a examinat fondul cauzei; procesul-verbal a fost falsificat; nu s-a respectat procedura de mediere; la materialele dosarului nu sunt anexate copiile contractelor de arendă; nu a fost achitată taxa de stat de către

fiecare reclamant, fără dispoziții de scutire de la achitarea taxei de stat, etc.

În cadrul verificării sesizării prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor s-a constatat că, la 23 august 2016, în Judecătoria Briceni a fost înregistrată cauza civilă înaintată de cet. Andriaș Nicolai și alte persoane împotriva SRL „Drebozaci” cu privire la rezilierea contractelor de arendă și alte cerințe, repartizată judecătorului Procopișin Aurelia.

Ulterior, la 19 iunie 2017 cauza a fost repartizată repetat judecătorului Comerzan Ghenadie, iar apoi, la 18 iulie 2017 judecătorului Țurcan Lilia.

S-a constatat că, prin încheierea din 24 august 2016 (dosar nr. electronic 13-2-1908-24082016) a fost primită cererea de chemare în judecată depusă de cet. Andriaș Nicolai, Anichitii Minodora și alții, în total 355 persoane, reprezentați de avocatul Lavric Andrei împotriva SRL „Drebozaci” privind rezilierea contractelor de arendă și evacuarea forțată și cererea de concretizare din 24 august 2016 (judecător Procopișin Aurelia).

Printr-o altă încheiere din aceeași dată, a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii, s-a dispus suspendarea contractelor de arendă înregistrate la Oficiul Cadastral Teritorial Briceni, până la devenirea irevocabilă a hotărârii, asupra terenurilor agricole, ce aparțin proprietarilor.

După repartizarea repetată a dosarului judecătorului Țurcan Lilia, au fost desfășurate mai multe ședințe, unele din ele fiind amânate la solicitările părților.

La ședința din 07 noiembrie 2017 s-au prezentat o parte din reclamanți, reprezentantul SRL „Drebozaci”. O parte din reclamanți au depus cereri privind examinarea cauzei în lipsa lor, o altă parte din reclamanți au depus cereri privind renunțul la acțiune în legătură cu epuizarea pretențiilor față de pârât, o altă parte nu s-au prezentat în ședință și nici nu au depus cereri de examinare în lipsă, în privința unor reclamanți s-a constatat că sunt decedați.

Instanța a dispus examinarea cauzei în fond în lipsa reclamanților care nu s-au prezentat.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 07 noiembrie 2017, menținută ulterior de către instanța de apel, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de cet. Andriaș Nicolai și alte persoane împotriva SRL „Drebozaci” cu privire la rezilierea contractului de arendă, evacuarea forțată și încasarea plății pe arendă. Au fost reziliate contractele de arendă încheiate între SRL „Drebozaci” și reclamanți, cu restituirea terenurilor agricole proprietarilor și încasarea plății de arendă, fiind încasate din contul SRL „Drebozaci” în beneficiul reclamanților suma de 3509686,11 lei, plata de arendă pentru folosirea terenurilor pe parcursul anilor 2015-2016, respectiv câte 5351,35 lei pentru fiecare hectar folosit pe parcursul a doi ani agricoli, în rest capetele de cerere s-au respins.

Plenul Colegiului disciplinar reține, că argumentele invocate de petiționar drept temeiuri de abateri disciplinare au fost expuse și ca argumente în cererea de apel, care au fost analizate și apreciate la judecarea cauzei în ordine de apel cu pronunțarea soluției de respingere a apelului și menținerii hotărârii primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, între reclamanții din prezenta acțiune și apelantul SRL „Drebozaci” în anii 2010-2011 au fost încheiate contracte de arendă a terenurilor agricole a căror proprietari sunt primii, contracte ce sunt valabile.

Pricina civilă s-a aflat în procedura primei instanțe de la 24 august 2016 și până la 07 noiembrie 2017, termen suficient pentru petiționar în vederea prezentării tuturor probele în susținerea obiecțiilor sale.

Instanța de apel s-a expus și asupra argumentelor apelantului privind încălcarea legislației procesuale de către prima instanță la redistribuirea cauzei, menționând că, potrivit pct. 7 lit. d) al Regulamentului privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești, președintele instanței poate dispune redistribuirea aleatorie a dosarului altui judecător sau altui complet de judecată și în alte cazuri justificate, cu emiterea unei încheieri motivate.

Astfel, procedura de redistribuire prevăzută de Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești a fost respectată. În cazul în care, apelantul consideră că există careva motive de a pune la îndoială nepărtinirea instanței, acesta a dispus de suficient termen pentru a înainta cereri de recuzare, apelantul participând la examinarea cauzei în prima instanță.

Instanța de apel nu a reținut ca argument în favoarea admiterii apelului nici necorespunderea procesului-verbal cu înregistrarea audio a ședinței de judecată, menționând că deși reprezentantul apelantului, avocatul Ivașciuc Antonina a participat la ședința de judecată din 07 noiembrie 2017, iar ulterior la 04 decembrie 2017 i s-a eliberat copia CD și copii solicitate din dosar (f.d. 71, vol. XIX), totuși nu a depus observații la procesul-verbal potrivit art. 275 alin. (6) Cod de procedură civilă (în vigoare la data ședinței și până la 01.06.2018).

În conformitate cu art. 6¹ alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească, activitatea de judecare a cauzelor se desfășoară cu respectarea principiului distribuirii aleatorii a dosarelor prin intermediul programului electronic de gestionare a dosarelor. În cazul în care judecătorul căruia i-a fost repartizată cauza este în imposibilitatea de a continua judecarea acesteia, persoana responsabilă, în temeiul unei încheieri motivate a președintelui instanței judecătorești, prin intermediul programului electronic de gestionare a dosarelor, asigură redistribuirea aleatorie a dosarului altui judecător. Fișa cu datele privind distribuția aleatorie a dosarelor se anexează în mod obligatoriu la fiecare dosar.

În temeiul p. 3, 7 lit. d) din Regulamentul privind modul de distribuție aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești până la crearea condițiilor pentru funcționarea judecătoriilor reorganizate într-un sediu unic conform Legii nr. 76 din 21 aprilie 2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, persoanele responsabile, la înregistrarea cererilor/dosarelor în PIGD, vor selecta sediul relevant, asigurând aplicarea principiului de repartizare aleatorie doar către judecătorii din sediul respectiv.

Conform procedurii de distribuire aleatorie prin intermediul PIGD, dosarele se repartizează aleatoriu o singură dată. În cazurile în care, pe parcursul desfășurării procesului, apar incidente procedurale, se aplică următoarele reguli: d) președintele instanței poate dispune redistribuirea aleatorie a dosarului altui judecător sau altui complet de judecată și în alte cazuri justificate, cu emiterea unei încheieri motivate.

Din actele anexate și din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor s-a constatat că dosarul, după imposibilitatea de repartizare de mai departe în sediul Briceni, a fost repartizat aleatoriu de la sediul central judecătorului Țurcan Lilia.

Abaterile disciplinare invocate de petiționar care se referă la cadrul procesual de examinare a cauzei, au o soluționare procesuală în ordinea respectivă de atac.

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Prin prisma celor expuse, Plenul Colegiului disciplinar reține că faptele expuse în sesizări nu întrunesc condițiile prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. i) și lit. p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, pentru atragerea judecătorului Țurcan Lilia la răspundere disciplinară, cauza disciplinară urmând a fi încetată din motiv că nu a fost comisă abaterea disciplinară.

În acest context urmează a se menționa și faptul, că Consiliul Superior al Magistraturii este organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești.

În conformitate cu art. 114, 115 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

Potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul disciplinar poate hotărî încetarea procedurii disciplinare, în cazul în care nu a fost comisă o abatere disciplinară.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele constatate, Plenul Colegiului disciplinar conchide că procedura disciplinară intentată în privința judecătorului

Țurcan Lilia de la Judecătoria Edineț (sediul Dondușeni), intentată în baza sesizării depuse de Shynkaruk Vasil, urmează a fi încetată, din motiv că nu a fost comisă abaterea disciplinară.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) lit. c), art. 39 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului disciplinar,

HOTĂRĂȘTE:

Se încetează procedura disciplinară intentată în baza sesizării depuse de Shynkaruk Vasil, în privința judecătorului Țurcan Lilia de la Judecătoria Edineț (sediul Dondușeni), din motiv că nu a fost comisă abaterea disciplinară.

Hotărârea poate fi atacată în Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președintele ședinței: /semnatura/ Nadejda Toma

Membrii Colegiului disciplinar: /semnatura/ Elena Coșzac

/semnatura/ Anatolie Minciuna

/semnatura/ Igor Mînescu

/semnatura/ Aliona Miron

/semnatura/ Stela Botnaru

/semnatura/ Veronica Mocanu

/semnatura/ Angela Otean